

CultureTalk Tibetan Language and Culture Video Transcripts:
<http://langmedia.fivecolleges.edu>
A Farming Family

Lhasa Dialect

Tibetan transcript:

ཀ། དང་པོ་སོ་སོ་ངོ་སློང་ཞིག་ཡིན་དམ།

ལ། ང་རང་གི་མིང་ལ་བསྟན་འཛིན་ཉི་མ་ཟེར་གི་ཡོད། ངའི་པ་ཡུལ་མཁའ་ཏྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཉི་མ་ཤར་ཡེར་ལྗང་ཚོའི་
མཉམ་སྲུང་པ་ཡིན། ཨ་ནས་ང་རང་ལ་ནང་མི་ཨ་པ་ལ་འདི་པ་ལགས་དང་ཨ་མ་ལགས་དེ་ནས་འདི་ཨ་ཅ། དེ་ནས་འདི་ལྷ་མོ་
བྱ་མོ་གཅིག་ཡོད། འདི་ཨ་ཅ་དེ་གི་ཕྱི་ལོག་ལ་དོས་སུ་དགོ་ཆེན་བྱས་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། དེ་ནས་འདི་པ་ལགས་དང་ཨ་མ་
ལགས་གྱིས་མཉམ་དུ་འདི་མཉམ་སྲུང་པ་ལགས་དང་ཨ་མ་ལགས་ལ་ཕྱག་རོགས་གནང་ནས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད།

ཀ། རང་གི་ལྷ་མོ་སློབ་གྲྭ་འགོ་ཏུ་ཡོད་རེད་ཅེ།

ལ། འདི་ལྷ་མོ་སློབ་གྲྭ་འགོ་ཡ་ཡི་གོ་སྐབས་དེ་དུ་ད་མེད་པའི་སོ་ཨེ་འདྲ་ཞིག་ཆག་པ་རེད། རང་ལ་ཡ་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད་ཅོད།
ཨ་ནས་པ་ལགས་དང་ཨ་མ་ལགས་ལ་རོགས་པ་གནང་ནས་བསྐྱེད་པ་རེད།

ཀ། རང་ལ་ཨ་ཅ་གཅིག་ཡོད་རེད་གཉིས་ཡོད་རེད།

ལ། ཨ་ཅ་གཅིག་དང་མཉམ་སྲུང་གཅིག་གཅིག་གིས།

ཀ། ཨྱོ། ཨ་ནས་ག་རེ་ཨ་ཅ་དགོ་ཆེན་བྱེད་གི་ཡོད་རེད་ཅེ།

ལ། ཨ་ཅ་སློབ་གྲྭའི་དགོ་ཆེན་རེད།

ཀ། ག་རེ་བསྐྱེད་གི་ཡོད་རེད།

ལ། སློབ་གྲྭའི་དེའི་ད་ག་འདྲ་གསུང་དགོས་རེད་འོ། བོད་ཡིག་དགོ་ཆེན།

ཀ། བོད་ཡིག་དགོ་ཆེན་རེད་ཅེ།

ལ། ཨྱོ།

༡༧ ལྷ་ས་ཡོད་རེད་པ།

ལ། དེ་མལ་དྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་ཉི་མ་..... མལ་དྲོ་གུང་དཀར་རྫོང་བཀྲ་ཤིས་རྩ་ཤང་ 中心小学 གཅིག་གི་དགོ་ཆེན་
རེད།

༡༧ ཨ་ནས་ཁྱོད་ཚོ་ཞིང་པ་རེད་ལ།

ལ། པ་ལགས་དང་ཨ་མ་ལགས་ཞིང་པ་རེད།

༡༧ ཨ་ནས་འོག་མ་སློབ་གྲུང་གཅིག་ཀྱང་ཕྱིན་ཡོད་མ་རེད་པ།

ལ། ལུ་མོ་སློབ་གྲུང་ལོ་རིམ་དུག་པ་བར་ཕྱིན་ནས། དེ་ནས་ནང་ལ་ཡ་ལས་ཀ་མང་པོ་ཡོད་ཅང། ཨ་ནས་སློབ་གྲུང་འགོ་ཡའི་གོ་
སྐབས་མེད་པའི་སོ་འདྲ་ཅེ། ཨ་ནས་དོས་སུ་.....པ་ལགས་དང་ཨ་མ་ལགས་ཕྱག་རོགས་གནང་ནས་བཟུང་པ་རེད།

༡༧ ཨ་ནས་ཞིང་ཁ་ག་ཚོད་ཡོད་རེད་ ཁྱོད་

ལ། ཞིང་ཁ་ ཁྱོད་ ཞིང་ཁ་ ཁྱོད་ ལྷ་ཡོད་དུས་ད་མི་གཅིག་གིས་ཞིང་ཁ་རེད་ལ། མི་གཅིག་གིས་ཞིང་ཁ་ཅེ། ཨ་ནས་མི་
གཅིག་གིས་ཞིང་ཁའི་མི་ལྗོངས་འཚོ་བ་དོས་སུ་སྐྱེལ་དགོས་དུས་ ནང་ལ་འཚོ་བའི་དཀའ་ངལ་དོག་ཅམ་ཡོད་རེད་ལ། ནང་ལོག་
བུ་ལ་ ཕྱི་ལ་ཨ་མ་ཅ་ཡི་ ཨ་མ་ཅེ་ དེ་ག་རེ་ཟེར་དགོས་རེད་ལ། སློབ་གྲུང་ནས་ལས་ཀ་བྱས་ནས་སྐྱབས་ལྷན་ལ་ཨ་མ་ཅེ་མོ་རང་དོས་སུ་
བཏང་པ་ཅེ། ཨ་ནས་ནང་ལ་ཡ་དོས་སུ་ཕྱི་ལོག་ནས་ཡོང་འབབ་སྐྱེས་ཉེ་དེ་འདྲ་མེད་ཅང། ད་གང་འདྲ་སུ་ལབ་དགོས་རེད།
ཨ་ནས་འཚོ་བ་དེ་འདྲ་སྐྱོ་བོ་ཡིན་ཅང། ང་རང་ལེ་སློབ་གྲུང་འགོ་ཡ་དོས་སུ་གོ་སྐབས་དོར་བ་སི་ཅེ། ང་རང་ལེ་སློབ་མ་སློབ་གྲུང་
འགོ་ཡ་དགའ་བོ་ཡོད། དམའ་རིམ་སློབ་གྲུང་བར་དུ་ཕྱིན་ཅེ། དེ་ནས་ནང་ནས་འཚོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དོག་ཅམ་གཞན་པའི་སྐྱེན་གྱིས་
སློབ་གྲུང་འགོ་ཕྱབ་ཡོད་མ་རེད།

༡༧ རེད་ རེད། ཨ་ནས་དེ་ཟེར་དགོས་བསམ་བློ། ཁྱོད་ཚོའི་ནང་ལ་ནམ་རྒྱུན་ཞིང་ཁ་ག་རེ་ག་རེ་བཏང་གི་ཡོད་རེད།

ལ། ཞིང་ཁ་ཨ་ནས་ནས་ཅེ་ དེ་ནས་ནས་ཅེ་ པེ་འང་ མོ་དེ་གཉིས་ལས་བཏང་གི་མ་རེད།

༡༧ པེ་འང་ཟེར་ན་ག་རེ།

ལ། པེ་འང་ཟེར་ན་ལུ་སློབ་ཡ་དེ།

༡༥ ཨ་ནས་རང་ཐང་ག་བྲིས་ནས་ལོ་ག་ཚོད་ཕྱིན་སོང།

ལ། ཐང་ག་བྲིས་ཅེ་ད་ལོ་ ལོ་ལྔ་ཚམ་འགོ་འཁོར།

༡༥ ལོ་ལྔ་ཚམ་ཕྱིན་པ་རེད་པ།

ལ། རེད།

༡༥ ཨ་ནས་ག་རེ་ཁྱོད་ཚོའི་གོང་པའི་ནང་ལྷ་འབྲི་ཉེ་(མཁན) ད་རི་མོ་སྐྱུང་ཡ་བསྐྱུས་འཕྲོང་པ་རེད་ གང་འདྲ་རེད།

ལ། ང་ཚོ་ཉེ་མ་གཅིག་དོས་སུ་” ང་རང་ལེ་ཉ་གོ་མ་བྱུང། ཉེ་མ་གཅིག་ང་ནང་ལ་བསྐྱུང་ཡོད་དུས་ཚམས་ལ་དེ་ནས་ཤང་ནས་
བརྗོད་སྐབས་ནས་” མལ་རྩོ་གུང་དཀར་རྫོང་ལ་”དོས་སུ་འབྲུར་ཐོ་ཞིག་བཀོད་འཕྲོ་ཅེ། ག་རེ་སར་གཅིག་ལ་འགོ་དགོས་
ཡོད་རེད་སེ་” ང་རང་ལེ་ཉ་གོ་མ་བྱུང་ དེར་སྐབས་སོང་ང་” ཨ་ནས་དེར་སྐབས་དུས་ཚམས་ལ་དང་པོ་ལྷ་བྲིས་པའི་གོ་སྐབས་
དེ་རེགས་མ་བྱུང། དེའི་སྐོ་བཟོ་སའི་ནང་ལ་སྐོ་བཟོ་ནས་**包装**བྱས་ཅེ་སྐོ་བ་གཉིས་འདྲ་ཞིག་བཟང་ དེ་ནས་ལྷ་སྐྱུང་ཉེ་སྐོ་
གྲུ་བཞི་བཅུ་ཨེ་འདྲ་ཞིག་སྐབས་སོང། ཨ་ནས་དེ་དག་གིས་མཉམ་དུ་ ང་ཚོའི་ཐུན་ལགས་གིས་ “རང་དོས་སུ་ལྷ་སྐྱུང་ན་ཡག་
པོ་ཡོད་རེད་ད་སེ་” ཨ་ནས་དེ་འདྲ་ཟེར་གི་ ཨ་ནས་ང་རང་གིས་ཡང་བསམ་སྐོ་བཏང་ བང་ལ་སྐྱུང་ཆ་དྲིས་ དེ་ལས་དུས་
ཚང་ཨ་ནས་” ཨོ་རེད། ཨ་ནས་རང་ལྷ་སྐྱུང་ག་རྒྱུགས་”སེ་ཨེ་འདྲ་ལས་སོང། ཨ་ནས་ང་རང་ལེ་འདྲིར་ལྷ་སྐྱུང་པའི་ནང་ལོག་
ལ་ ད་ཕྱི་ལོག་ནས་དོས་སུ་འབྱུང་ནས་མང་པོ་བཟང་ཚང་མ་གོ་མ་པའི་སོ་ཅེ། ལོ་གཅིག་དང་ལོ་ཕྱེད་ནང་ལ་ཨ་ནས་སོ་
སོའི་སྐྱུག་རེས་ཅེ་བཟང་ཅེ་ཨ་ནས་ད་ལྷ་འབྲུས་སུ་དོག་ཚམ་ཞིག་ཐོབ་ཚང་ཞིག་བྱུང།

༡༥ ཨ་ནས་སྐོ་ཆ་ག་ཚོད་སྐྱུང་གི་ཡོད་རེད།

ལ། སྐོ་ཆ་ད་ལྷ་ཉེ་མ་གཅིག་ལ་ཡ་༤༩

༡༥ ཉེ་མ་གཅིག་ལ་༤༩རེད་པ།

ལ། རེད།

༡༥ ཨ་ནས་རང་གིས་དུལ་དེ་མང་ཆེ་བ་ནང་ལ་སྐྱུང་གི་ཡོད་རེད་སོ་སོའི་བེད་སྐྱོད་བཏང་གི་ཡོད་རེད།

ལ། ད་འཚམ་འཚམ་ང་རང་གིས་བེད་སྐྱོད་བཏང་ཡ་ཉལ་འགོ་གིས་ ད་མང་ཆེ་བ་འདྲ་ཞིག་ནང་ལ་སྐྱུང་ག་བྱེད་གི་ཡོད།

ཀ། ཨོ་ རེད་ རེད། ཨ་ནས་རང་འོག་མ་དང་དེ་ ནང་ལ་པ་ལགས་ཨ་མ་ལགས་རོགས་བྱེད་ནས་བསྐྱད་ཡོད་རེད་པ།

ལ། རེད།

ཀ། ཨ་ནས་ལྷ་འབྲི་ཡ་ད་སློབ་གྲྭ་བཏང་ཡ་ཨོ་འདྲའི་འཆར་གཞི་ཡོད་མ་རེད་པ།

ལ། དེ་འདྲའི་འཆར་གཞི་གཅིག་ཨོ་ཡོད་མ་རེད། ད་གང་ཡིན་ཟེར་ན་ང་ཚོ་ཞིང་པ་རེད་ལ། པ་ལགས་ ཨ་མ་ལགས་དོས་སུ་ལོ་
ཡར་ཡར་སླེབས་ན་ཞིང་ལས་བྱེད་ཐུབ་གི་མ་རེད་ལ། ཨ་ནས་ངའི་མེ་མོ་མོ་རང་གཅིག་ཁྱིམ་ཚང་སོ་འདྲ་གཅིག་
བཟུང་ཅེ་ཡང་དོས་སུ་ཡང་ཞིང་པ་བྱེད་ནས་འགོ་རྒྱུ་རེད།

ཀ། རང་འོག་མ་ལོ་ག་ཚོད་རེད།

ལ། ངའི་འོག་མ་ལོ་༡༩

ཀ། ༡༩ རེད་པ། རང།

ལ། ང་ལོ་ཉེ་ལྷ་རྩ་གསུམ་ རྒྱ་མཚོ་ལོ་ཉེ་ལྷ་རྩ་ལྷ་གྲྭ།

English translation:

A: Could you introduce yourself first?

B: My name is Tenzin Nyima, my hometown is Yernga Village, Nyima Township and Maldro Konkar County. My family members include my mother, father, my younger sister and my older sister. My older sister works outside as a teacher. My younger sister stays home and helps my parents.

A: Your younger sister does not go to school?

B: My younger sister did not have the opportunity to go to school. She had to stay home and help my parents with household chores.

A: You have one older sister or two?

B: I have one older sister and one younger sister.

A: Okay, so your older sister is a teacher?

B: Yes, she is a school teacher.

A: What does she teach?

B: In school... How do I say this? She is a Tibetan language teacher.

A: She is a Tibetan language teacher?

B: Yes.

A: Is she in Lhasa?

B: She is in Maldro Konkar County Nyima... She is a teacher in Central Primary School in Tashi Lha Township, Maldro Konkar County.

A: Are you farmers?

B: My parents are farmers.

A: Your younger sister has never been to school?

B: She finished six grades, and then because there were a lot of work at home, so she had to stay home and help my parents.

A: How many acres (*mu*) of farmlands do you have?

B: We have 5 *mu*, which is for one person. When five people have to depend on a farmland which is only the size for one person, we encounter a lot of difficulties in life. My older sister's limited income is only enough to support herself. There was no one who earn[ed] income for the family and we were poor. So, I lost the chance to go to school. I loved school, but because of my poor family condition, I had to stop school.

A: Right. I was also going to ask... What do you grow?

B: We grow barley and *Benga*.

A: What is *Benga*?

B: *Benga* is the thing that makes oil.

A: How long have you been painting?

B: I painted for 5 years.

A: It has been five years?

B: Yes.

A: So people came to your village to select you to paint. How did that work?

B: One day, when I was at home, I received an announcement from the county town saying that I have to go somewhere. I did not know much about the announcement, but I ended up here in this painting gallery. At the beginning, I did not have the chance to paint, so I worked at the incense packing room for over two months. And then about 40 students came to study painting. Our teacher told me, "It's going to be a better idea for you to study painting." I thought about it and also asked my family's opinion. They said, "Okay, it would be nice [to] study painting." So I joined the students to study painting. Since I had been wandering around for a long time, it was a bit hard for me to sit down and study painting. However, after one and half years of hard working, I have finally achieved something.

A: How much do you get for your salary?

B: I get 42 a day.

A: It's 42 RMB per day?

B: Yes.

A: Do you usually give that money to your family or keep it for yourself?

B: Sometimes I would keep some for myself, but for most of the time, I would give it to my parents.

A: Right, so your younger sister is still at home helping your parents?

B: Yes.

A: You are not planning to send her back to school or let her study painting?

B: We are not planning any of those for her. We are farmers, and my parents are getting old. They need someone to stay home and help farming. So, my sister will get married and continue to be a farmer.

A: How old is your younger sister?

B: She is 19.

A: Nineteen? How about you?

B: I am 23, and my older sister is 26.

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2013 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated